

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра конституційного права та галузевих дисциплін

07-02-82М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять та самостійної роботи

з навчальної дисципліни
**«ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
КОНВЕНЦІЇ З ПРАВ ЛЮДИНИ»**

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Право»
спеціальності 081 «Право»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІ права
Протокол № 5 від 10.12.2020 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Практика застосування Європейської конвенції з прав людини» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Міщук І. В., Градиська Ю. В. – Рівне : НУВГП, 2021. – 14 с.

Укладачі: Міщук І. В., кандидат юридичних наук, професор кафедри конституційного права та галузевих дисциплін; Градиська Ю. В., асистент кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Відповідальний за випуск: Міщук І. В., завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Керівник групи
забезпечення спеціальності

Цимбалюк В. І.

© Міщук І. В., Градиська Ю. В., 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	
1.1. Опис навчальної дисципліни	4
1.2. Тематика практичних занять	5
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики	5
1.4. Критерії та шкала оцінювання	5
2. Плани практичних занять	7
3. Самостійна робота студентів	10
4. Рекомендована література	12

Передмова

Дисципліна «Практика застосування Європейської конвенції з прав людини» є актуальною в розрізі підвищеної уваги до прав і свобод людини в сучасному суспільстві. Європейська конвенція з захисту прав людини та основоположних свобод один із найвагоміших джерел міжнародного права, який чітко визначає міжнародний захист прав людини. Європейський суд з захисту прав людини є тою інституцією, яка дає можливість людині здійснити її захист на міжнародному рівні, вичерпавши всі можливі способи захисту в національному судочинстві.

1. Опис навчальної дисципліни та її структура

1.1 Опис навчальної дисципліни

Викладання дисципліни «Практика застосування Європейської конвенції з прав людини» передбачає мету формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасні проблеми захисту прав і свобод людини; Ознайомити студентів з основами теорії та практики захисту прав людини, функціонування систем і механізмів захисту прав людини в Європейському суду.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами загальних положень Європейської конвенції з прав людини.

Метою вивчення даної дисципліни є:

- формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасні проблеми захисту прав і свобод людини;
- ознайомлення студентів з основами теорії і практики застосування Європейської конвенції з прав людини;
- опанування студентами теоретичного та практичного навчального матеріалу.

Після вивчення курсу «Практика застосування європейської конвенції з прав людини» студенти повинні знати:

- особливості становлення прав людини в історії українського народу;
- поняття природи та сутності прав людини;

- поняття та види міжнародно-правових механізмів та процедур захисту прав людини.

1.2 Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми
1	Загальні положення про права людини
2	Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: загальна характеристика
3	Європейський суд з прав людини : загальна характеристика
4	Процедура розгляду справ в Європейському суді з прав людини та порядок виконання його рішень
5	Застосування практики ЄСПЛ у національній судовій практиці
6	Позови в ЄСЗПЛ проти України
7	Основні права та свободи , які можуть захищатися у ЄСПЛ

1.3 Контрольні заходи та засоби діагностики

При виставленні оцінок (балів) враховуються, насамперед, знання, розуміння й уміння аналізувати конкретні слідчі ситуації, висувати версії, планувати хід розслідування окремих видів злочинів

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- вміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку;

- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);

- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;

- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Відмінно
82-89 балів	Добре
74-81 балів	
64-73 балів	Задовільно
60-63 балів	
35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. Плани практичних завдань

Тема 1. Загальні положення про права людини

План заняття

1. Теоретико-правова характеристика основних прав і свобод людини і громадянина.
2. Конституція України як основне джерело застосування прав людини.
3. Міжнародні джерела правового регулювання прав людини.
4. Характеристика Загальної декларації з прав людини.
5. Українське законодавство про права людини.
6. Покоління прав людини.

Питання для самоконтролю:

1. Характеристика природних та позитивних прав людини.
2. Права дитини. Аналіз Конвенції про права дитини.
3. Що вплинуло на появу прав та свобод людини і громадянина?

Тема 2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: загальна характеристика

План заняття

1. Аналіз структури Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
2. Характеристика основних прав, які захищаються Конвенцією.
3. Основні заборони Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
4. Характеристика принципів тлумачення Конвенції про захист прав і основоположних свобод.
5. Ратифікація Конвенцією Україною.

Питання для самоконтролю:

1. Який принцип є важливим у практиці уповноважених органів, обов'язком яких є реалізація відповідних норм права на національному рівні?
2. Яке право має найвищу цінність для людини і є передумовою всіх інших прав?

3. В якому році Україна ратифікувала Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод?

Тема 3. Європейський суд з прав людини : загальна характеристика

План заняття

- 1.Аналіз структури Європейського суду з прав людини. Склад ЄСПЛ.
- 2.Загальні права Європейського суду з прав людини.
- 3.Аналіз основних рішень Європейського суду з прав людини.
- 4.Судова практика ЄСПЛ як джерело права.
- 5.Співробітництво Європейського суду з прав людини та України.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні права Європейського суду з прав людини?
2. Назвіть три основні види рішень Європейського суду?
3. Що собою являє судова практика Європейського суду з прав людини?
4. Які основні перспективи співпраці Європейського суду з прав людини та України?

Тема 4. Процедура розгляду справ в Європейському суді з прав людини та порядок виконання його рішень

План заняття

1. Підстави звернення до Європейського суду з прав людини.
2. Основний порядок звернення до Європейського суду з прав людини.
3. Зміст заяви до Європейського суду з прав людини.
4. Конфіденційність інформації, надісланої до Європейського суду з прав людини.

Питання для самоконтролю:

- 1.Яким є порядок розгляду справи в Європейському суді з прав людини?

Тема 5. Застосування практики ЄСПЛ у національній судовій практиці

План заняття

1. Обов'язковість практики Європейського суду з прав людини.
2. Основні проблеми застосування практики Європейського суду з прав людини.
3. Загальні критерії застосування практики Європейського суду з прав людини.
4. Аналіз вітчизняної судової практики.
5. Практика суду ЄС.
6. Застосування угоди про асоціацію.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні проблеми застосування практики ЄСПЛ?
2. Назвіть загальні критерії застосування практики ЄСПЛ?
3. Проаналізуйте вітчизняну судову практику. Перспектива практики.
4. Що являє собою угода про асоціацію?

Тема 6. Позови в ЄСЗПЛ проти України

План заняття

1. Розглянути та проаналізувати справу «Абрамова проти України».
2. Розглянути та проаналізувати справу «М.Т. проти України».
3. Основні конвенції про справи Європейського суду з прав людини.

Питання для самоконтролю:

1. Навести декілька (не менше 5) позовів в ЄСПЛ проти України та зробити детальний аналіз по кожному позові?
2. Назвіть загальні конвенції про справи ЄСЗПЛ?

Тема 7. Основні права та свободи , які можуть захищатися у ЄСПЛ

План заняття

1. Назвіть загальні права та свободи, які можуть захищатися у Європейському суді з прав людини.
2. Проаналізуйте права, які захищаються Конвенцією.

Питання для самоконтролю:

1. Яке право має найвищу цінність для людини і є передумовою всіх інших прав?
2. Якою статтею регулюється право на свободу і особисту недоторканість?

3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота є однією із складових навчального процесу, на яку припадає значний обсяг навчального часу. При цьому студент є активним учасником навчального процесу, набуває навичок самоорганізації, самостійного пошуку інформації, прийняття рішень. Правильна організація самостійної роботи дозволяє максимально індивідуалізувати навчання, підвищити ефективність навчального процесу в цілому.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного у змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не варто дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення.

Самостійна робота є важливим засобом засвоєння слухачами навчального матеріалу. Вона передбачає опрацювання наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення з положеннями законодавчих та нормативних актів.

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;

- підготовка до практичних (семінарських занять), виконання завдань по темах практичних занять;
- підготовка письмових відповідей на питання для самопідготовки;
- робота в інформаційних мережах;
- вибір теми, складання плану та написання реферативної роботи;
- самостійне вивчення та складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

Професійному розвитку студентів сприяє самостійне виконання творчих та практичних завдань, різноманітні форми пошукової, дослідної роботи.

Викладач систематично контролює самостійну роботу студентів: перевіряє конспекти, виконання індивідуальних творчих завдань, надає необхідну допомогу для активізації навчальної діяльності студентів.

Результативність самостійної роботи виявляється під час заслуховування та обговорення доповідей, захисту рефератів, поточного модульного контролю знань, перевірки письмових відповідей та підсумкового оцінювання успішності студентів.

Перелік тем для рефератів

1. Теоретико-правова характеристика основних прав і свобод людини і громадянина.
2. Міжнародні джерела правового регулювання прав людини.
3. Українське законодавство про права людини.
4. Характеристика основних прав, які захищаються Конвенцією.
5. Співробітництво Європейського суду з прав людини та України.
6. Конституція України як основне джерело застосування прав людини.
7. Характеристика принципів тлумачення Конвенції про захист прав і основоположних свобод.
8. Європейський суд з прав людини : загальна характеристика.

9. Застосування практики ЄСПЛ у національній судовій практиці.
10. Процедура розгляду справ в Європейському суді з прав людини та порядок виконання його рішень.
11. Українське законодавство про права людини.
12. Судова практика Європейського суду з прав людини як джерело права.
13. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: загальна характеристика.
14. Загальні положення про права людини.
15. Основні проблеми застосування практики Європейського суду з прав людини.

4. Рекомендована література

4.1.Базова

1. Association of British Investigators [Електронний ресурс]. Офіційний сайт Асоціації Британських детективів. URL: <http://www.theabi.org.uk> (дата звернення 10.12.2020).
2. Господарський кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 10.12.2020).
3. Закон України ««Про Національну поліцію»» від 02.11.2018 р. № 580-VIII (із змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 10.12.2020).
4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» від 06.12.2016 р. № 2491-VIII, (із змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення 10.12.2020).

5. Закон України «Про Про запобігання корупції» від 03.08.2017 р.) URL: <https://zakon.help/law/1700-VII/edition03.08.2017> (дата звернення 10.12.2020).
6. Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 р. № 4038-XII (із змінами і доповненнями). URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4038-12 (дата звернення 10.12.2020).
7. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>. (дата звернення 10.12.2020).
8. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2020).
9. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення 10.12.2020).
10. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua> (дата звернення 10.12.2020).
11. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <http://www.court.gov.ua/vscourt> (дата звернення 10.12.2020).
12. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України. URL: <http://www.scourt.gov.ua> (дата звернення 10.12.2020).
13. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: закон України від 23.02.2006р. №3477-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення 08.09.20).
14. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: закон України від 17.07.1997 року. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 08.09.20).
15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція від 04 листопада 1950 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення 08.09.20).
16. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення 08.09.20).